

การวิเคราะห์ผลประเมินมาตรฐานเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพโฮมสเตย์
ตามเกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

ASSESSMENT ANALYSIS FOR FOSTERING AND DEVELOPING HOMESTAYS'
QUALITY BASED ON THAI HOMESTAY STANDARDS

ปริญญา นาคปฐม¹ กฤษฏีพัทธ์ พิชญะเดชนันต์² รชฎา จันทร์น้อย³ และวรรณวิภา หรสกุล⁴
Parinya Nakpathom¹, Krittipat Pitchayadejanant², Rachata Channol³ and Wanwipha Hroosakol⁴

¹หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการการบริการและการท่องเที่ยวนานาชาติ วิทยาลัยนานาชาติ
มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

²หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาโลจิสติกส์ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

³หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการสาธารณะ วิทยาลัยพณิชยศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

⁴สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

¹Business Administration, International Hospitality and Tourism Management,
Burapha University International College, Chonburi

²Business Administration, Logistic Management, Burapha University International College, Chonburi

³Master of Business Administration, Public Management,
The Graduate School of Commerce Burapha University, Chonburi

⁴Academic Service Center, Burapha University, Chonburi

E-mail: parinyan@go.buu.ac.th

Received:	May 23, 2020
Revised:	October 2, 2020
Accepted:	October 6, 2020

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมผลประเมินมาตรฐานของโฮมสเตย์ที่ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย และเพื่อสร้างแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพโฮมสเตย์ให้ผ่านการตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสม โดยนำข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ผลคะแนนการตรวจประเมินโฮมสเตย์ที่ไม่ผ่านมาวิเคราะห์ เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการเร่งแก้ไขร่วมกับผลสรุปและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการส่วนกลางจากกรมการท่องเที่ยวและคณะกรรมการประจำจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2561 ด้วยการวิเคราะห์เชิงคุณภาพโดยการจำแนกชนิดข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า โฮมสเตย์ที่ไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ประจำปี 2561 ประกอบด้วย 13 แห่ง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 49.76 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเป็นค่าที่กำหนดความสำคัญตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา นอกจากนี้ นักวิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาโฮมสเตย์จากคณะกรรมการประเมิน

มาตรฐานที่ไม่ผ่านการตรวจประเมินตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย 5 องค์ประกอบแรก ได้แก่ การบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ ความปลอดภัย การประชาสัมพันธ์ รายการนำเที่ยว และทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

คำสำคัญ

การส่งเสริมและพัฒนา โฮมสเตย์ไทย มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

ABSTRACT

This research aims to compile the issues of homestays where unqualified the Thai homestay standards and create the developing strategy and improving homestay quality in order to achieve the Thai homestay standards. This research is mixed method research by adopting the homestay assessment score (quantitative data) to rank the urgent issues together with the summary and recommendations from Homestay standard assessors: which consist of central and provincial assessors of year 2018. The qualitative analysis technique is typological analysis.

The results show that there are 13 homestays where does not achieve the Thai Homestay Standard Assessment in year 2018 with average of 2.49 out 5 and a weighted average of 49.76 out of 100. The weighted average determines the level of importance of Thai homestay standards, Department of Tourism, Ministry of Tourism and Sports. In addition, researchers gathered the recommendations for promoting and developing of unqualified homestays from Thai homestay standard assessors which were categorized into the fifth priorities: management of homestay administration, safety, advertising, tour program and natural resource and environment, respectively.

Keywords

Fostering and Developing, Thai Homestays, Thai Homestay Standards

ความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนให้มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นและการบริการที่ได้มาตรฐานระดับสากล ซึ่งการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนจะต้องพัฒนาแบบบูรณาการ ประกอบด้วยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การเป็นเจ้าบ้านที่ดี และการพัฒนาสาธารณสุขที่ครอบคลุมถึงที่พัก การศึกษาข้อมูลของประเทศไทยพบว่ามีการท่องเที่ยวชุมชนหลากหลายรูปแบบตั้งอยู่ในทุกภูมิภาคเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกท่องเที่ยวตามความต้องการ รวมทั้งสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับชุมชน (Takarn, Chatrungrueng, Somhom & Tantraporn, 2016)

การท่องเที่ยวโดยชุมชนได้รับความนิยมทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนที่มีเอกลักษณ์และวัฒนธรรมเฉพาะตัว (Doktaisong & Chankhexlar, 2016) เนื่องจากนักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น และเรียนรู้วิถีชีวิตในชุมชน ซึ่งรวมถึงกิจกรรมที่หลากหลายในท้องถิ่น เช่น การประกอบอาชีพที่แตกต่างในแต่ละท้องถิ่น ทำการเกษตรเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทัศนกรรมการงานฝีมือตามเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น ที่สำคัญมีการจัดการที่พัก แบบโฮมสเตย์ โดยกรมการท่องเที่ยวได้จัดทำมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ.2546 มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ ได้แก่

1. ส่งเสริมให้ชุมชนมีการตั้งกลุ่มโฮมสเตย์ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ และเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้และยั่งยืน
2. ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาโฮมสเตย์ให้มีมาตรฐานเพื่อเข้าสู่กระบวนการตรวจรับรอง
3. ส่งเสริมให้การพัฒนาโฮมสเตย์เป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ การดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและรับประโยชน์อย่างเป็นธรรม

การบริหารจัดการที่พักแบบโฮมสเตย์นั้น ชุมชนต้องมีความพร้อมในการต้อนรับนักท่องเที่ยว รวมทั้งส่งเสริมการจัดการอัตลักษณ์โฮมสเตย์ที่ต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ประกอบด้วย กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การบริหารต้นทุนและรายได้ การจัดการทรัพยากรบุคคล การบริหารความสัมพันธ์กับชุมชนท้องถิ่น การกำหนดตลาดเป้าหมายและการประชาสัมพันธ์ (Taweephol, 2019) นอกจากนี้ชุมชนต้องพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อสร้างศักยภาพโฮมสเตย์ ประกอบด้วย การบริหารจัดการโฮมสเตย์ การสร้างมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว การส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพโฮมสเตย์ และการแก้ปัญหาจากข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว (Mamak, 2011) รวมทั้งต้องปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมโดยรอบโฮมสเตย์ คุณภาพ ความปลอดภัย เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิด ความสะดวกสบาย (Nguyen & Vo, 2018) โดยจะต้องมีความเหมาะสมทั้งที่พัก ความปลอดภัย อาหาร กิจกรรมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และรูปแบบการนำเที่ยวภายในชุมชน เป็นต้น ปัจจุบันมีผู้ประกอบการโฮมสเตย์จำนวนมาก แต่โฮมสเตย์ที่ดำเนินการส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับคุณสมบัติเบื้องต้นตามเกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ทำให้ภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ที่แท้จริงเกิดความเสียหายและส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมและพัฒนาโฮมสเตย์ให้มีมาตรฐาน มีศักยภาพพร้อมต้อนรับนักท่องเที่ยว และเตรียมความพร้อมโฮมสเตย์เข้าสู่ระบบการตรวจประเมินและให้การรับรองตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวที่จะมาใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยในการท่องเที่ยวชุมชนโดยพำนักพักค้างรูปแบบโฮมสเตย์

กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีหนึ่งในภารกิจสำคัญ ได้แก่ การตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย โดยการตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย มี 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การตรวจประเมินคุณสมบัติโฮมสเตย์เบื้องต้น 10 ประการ หากผู้ประกอบการโฮมสเตย์

ผ่านคุณสมบัติแล้ว จากนั้นสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสงขลาสามารถที่กรมการท่องเที่ยว จากนั้นจะมีการจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในมาตรฐาน และเกณฑ์ประเมินมาตรฐาน โฮมสเตย์ไทย ณ โฮมสเตย์ที่ได้รับการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย จากนั้นกรมการท่องเที่ยวจะประสานไปยังโฮมสเตย์ที่ผ่านการตรวจเอกสารในขั้นตอนที่ 1 เพื่อบันทึกหมายวันและเวลา เพื่อให้คณะกรรมการตรวจประเมินโฮมสเตย์จากส่วนกลางซึ่งแต่งตั้งโดยกรมการท่องเที่ยว และคณะกรรมการประจำจังหวัดไปตรวจประเมินในขั้นตอนที่ 2 ซึ่งเป็นการตรวจประเมินตามคุณสมบัติมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยทั้ง 10 องค์ประกอบ 31 ตัวชี้วัด ซึ่งแบบประเมินวัดระดับความสำคัญ (Rating Scale) ผู้ประเมินจะให้ความสำคัญในแต่ละตัวชี้วัด โดยอาศัยมาตรวัดเจตคติแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ในการลำดับความสำคัญของปัจจัย โดยกำหนดลำดับความสำคัญ 5 ระดับ โฮมสเตย์ที่จะผ่านมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยจะต้องได้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 70 คะแนนขึ้นไป และได้รับค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญเท่ากับหรือมากกว่า 3.50 (Ministry of Sport and Tourism, 2015)

ตราสัญลักษณ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย เป็นเครื่องหมายที่มีลักษณะหลังคาทรงไทยลายกลอน อยู่บนตัวอักษร Home Stay Standard Thailand ซึ่งหลังคาทรงไทยลายกลอน มีสีน้ำตาล แสดงถึงโฮมสเตย์ที่อยู่ในชนบทของไทย ตัวอักษร Home Stay มีสีเขียว หมายถึง การท่องเที่ยวรูปแบบโฮมสเตย์ ซึ่งนักท่องเที่ยวจะพักรวมกับเจ้าของบ้านในบ้านหลังเดียวกัน ตัวอักษร Standard Thailand มีสีแดง หมายถึง ใช้นิยามยืนยันว่าเป็นโฮมสเตย์ที่ได้รับมาตรฐานของประเทศไทย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ตราสัญลักษณ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

การใช้ตราสัญลักษณ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย มีแนวปฏิบัติดังนี้

1. การติดตั้งตราสัญลักษณ์ในโฮมสเตย์ จะต้องติดตั้งในจุดที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน
2. ตราสัญลักษณ์ที่โฮมสเตย์ได้รับการรับรองมาตรฐาน มีอายุคราวละ 3 ปี เมื่ออายุจะต้องยื่นใบสมัครขอรับการประเมินโฮมสเตย์ใหม่
3. หากผู้ประกอบการโฮมสเตย์รายใดใช้ตราสัญลักษณ์ไม่ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ หรือจัดทำขึ้นใช้เอง โดยไม่ผ่านความเห็นชอบของกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจะมีความผิดตามกฎหมาย

กรมการท่องเที่ยวได้ดำเนินการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ประจำปี พ.ศ. 2561 โดยดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการเตรียมการตรวจประเมิน การลงพื้นที่ตรวจประเมิน และจัดประชุมเพื่อรับรองผลการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย เมื่อวันที่อังคารที่

20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 ณ ห้องประชุมชั้น 3 กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยคณะกรรมการได้เห็นชอบผลสรุปการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานโอมสเดย์ไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จากการตรวจประเมินทั้งหมด 78 โอมสเดย์ มีจำนวนโอมสเดย์ผ่านเกณฑ์มาตรฐานโอมสเดย์ไทย จำนวน 65 แห่ง และไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานโอมสเดย์ไทย จำนวน 13 แห่ง (Academic Service Center, Burapha University, 2018) ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาและวิเคราะห์ผลการตรวจประเมินโอมสเดย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโอมสเดย์ที่ไม่ผ่านการตรวจประเมินเพื่อสร้างแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาโอมสเดย์ตามเกณฑ์มาตรฐานโอมสเดย์ไทย ให้มีศักยภาพเพื่อพร้อมรับการตรวจประเมินมาตรฐานโอมสเดย์ไทยในการรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นในอนาคต ซึ่งส่งเสริมรายได้ให้กับคนในชุมชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งต่อไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. โอมสเดย์ไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานโอมสเดย์ไทย เกิดจากประเด็นใด
2. โอมสเดย์ควรมีส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพโอมสเดย์เพื่อให้ผ่านการตรวจประเมินมาตรฐานโอมสเดย์ไทยได้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อรวบรวมปัญหาของโอมสเดย์ที่ส่งผลให้โอมสเดย์ไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานโอมสเดย์ไทย
2. เพื่อสร้างแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพโอมสเดย์ให้ผ่านการตรวจประเมินมาตรฐานโอมสเดย์ไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์ผลการตรวจประเมินโอมสเดย์ที่ไม่ผ่านการตรวจประเมินเพื่อสร้างแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาโอมสเดย์ตามมาตรฐานโอมสเดย์ไทย เป็นการวิจัยแบบผสมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดดังนี้

1. แหล่งข้อมูล แหล่งข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่
 - 1.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่
ส่วนที่ 1 ผลคะแนนการตรวจประเมินมาตรฐานโอมสเดย์ไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ตามมติคณะกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานโอมสเดย์ไทย ครั้งที่ 2/2561 เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 ณ ห้องประชุมชั้น 3 กรมการท่องเที่ยว ผลการประชุมพบว่า มีโอมสเดย์สมัครขอเข้ารับการตรวจประเมินทั้งหมด 78 โอมสเดย์ ผ่านการตรวจประเมิน 65 แห่ง แบ่งเป็นรายใหม่จำนวน 34 แห่ง และต่ออายุ 31 แห่ง นอกจากนี้ ผลการตรวจประเมินพบว่า มีโอมสเดย์ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานโอมสเดย์ไทยจำนวน 13 แห่ง แบ่งเป็นรายใหม่จำนวน 5 แห่ง และต่ออายุ 8 แห่ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ตารางที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยนำผลการประเมินโอมสเดย์ที่ไม่ผ่านการตรวจประเมินจำนวน 13 แห่ง ประกอบด้วยผลคะแนนรวม ค่าเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของโอมสเดย์

ที่ไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย (Academic Service Center, Burapha University, 2018) ซึ่งเป็นข้อมูลหลักสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ตารางที่ 2 ผลสรุปการตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ภาค	จำนวนโฮมสเตย์	ผ่านการตรวจประเมินฯ		ไม่ผ่านการตรวจประเมินฯ	
		รายใหม่	ต่ออายุ	รายใหม่	ต่ออายุ
ภาคเหนือ	20	11	7	1	1
ภาคใต้	12	5	5	1	1
ภาคตะวันออก	5	-	4	-	1
ภาคตะวันตก	5	4	-	-	1
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	28	14	9	1	4
ภาคกลาง	8	1	5	1	1
รวม	78	35	30	4	9
		65		13	

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการประจำจังหวัด และผลการประชุมจากคณะกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ครั้งที่ 2/2561 วาระที่ 4 การพิจารณาเพื่อรับรองผลการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 ณ ห้องประชุมชั้น 3 กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

1.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารหนังสือ ตำรา วารสาร บทความวิชาการ วิทยานิพนธ์ เอกสารประกอบการประชุม และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผลการตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยนำผลการประเมินโฮมสเตย์ที่ไม่ผ่านการตรวจประเมินจำนวน 13 แห่ง แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ค่าเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในแต่ละองค์ประกอบ โดยนำข้อมูลที่ได้มาจัดอันดับเรียงความสำคัญที่ต้องแก้ไข โดยอันดับที่ 1 ต้องแก้ไขโดยด่วนที่สุดและอันดับที่ 10 แก้ไขอันดับสุดท้าย และส่วนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะ โดยผู้วิจัยรวบรวมข้อเสนอแนะของโฮมสเตย์ที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานจากคณะกรรมการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยใช้เทคนิควิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis) คือ การจำแนกข้อมูลเป็นชนิด ซึ่งผู้วิจัยได้จัดระบบข้อมูลโดยอาศัยหลักเกณฑ์ของ Miles & Huberman (1994 cited in Ahmed, 2010) ซึ่งนำเสนอขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

2.1 การลดทอนข้อมูล (Data reduction) ผู้วิจัยได้ทำการเรียบเรียง, การจัดกลุ่ม และการสรุป จากนั้นนำข้อมูลมาใส่รหัส และเขียนข้อเขียนเพื่อเตือนความทรงจำ ที่สำคัญต้องเชื่อมโยงข้อมูลไปสู่การหาแก่นเรื่อง และการจัดกลุ่มเพื่อสร้างเป็นแนวความคิดรวบยอดและนำความคิดรวบยอดมาสู่การอธิบาย

2.2 การแสดงข้อมูล (Data display) ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาจัดการ, การบีบอัด และการรวบรวม รายละเอียดทั้งหมดเข้าด้วยกัน

2.3 การสร้างข้อสรุป (Drawing conclusion) เพื่อสร้างข้อสรุปของงานวิจัย

2.4 การพิสูจน์ข้อสรุป (Verifying conclusion) เพื่อวิเคราะห์ข้อสรุปของงานวิจัย จากนั้นนำเสนอข้อมูลและผลการวิจัย แบบการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้ รวมทั้งใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ คะแนนรวม ค่าเฉลี่ย และค่าถ่วงน้ำหนัก เพื่อสร้างแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาโฮมสเตย์ตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

3. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยเชิงคุณภาพมีความเป็นอัตวิสัยของนักวิจัยเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นนักวิจัยได้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วยการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation of sources) เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการตรวจสอบข้อมูล และยืนยันข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มาถูกต้องหรือไม่ (Buaraphan, 2011) ได้แก่ การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data triangulation) ซึ่งเป็นการตรวจสอบข้อมูลโดยการใช้ข้อมูลที่รวบรวมจากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน ได้แก่ เอกสาร การสัมภาษณ์ รายงานการประชุม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator triangulation) โดยใช้นักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญหลากหลายร่วมวิเคราะห์และตีความข้อมูลในมุมมองที่แตกต่างกัน ได้แก่ การบริหารจัดการ การท่องเที่ยว มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และการวิเคราะห์ทางสถิติ แล้วนำผลที่ได้มาตรวจสอบยืนยันซึ่งกันและกัน

4. ระยะเวลาการทําวิจัย

การศึกษาวิจัยใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 9 เดือน ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2561 – มกราคม 2562

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 คะแนนเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักโฮมสเตย์ที่ไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ประจำปี 2561

โฮมสเตย์ที่ไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ประจำปี 2561 ประกอบด้วย 13 แห่ง ซึ่งตั้งอยู่ภาคเหนือ 2 แห่ง ภาคใต้ 2 แห่ง ภาคตะวันออก 1 แห่ง ภาคตะวันตก 1 แห่ง ภาคกลาง 2 แห่ง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 แห่ง โดยผู้วิจัยจะใช้เลข 1 - 13 แทนชื่อโฮมสเตย์ โดยไม่เรียงลำดับโฮมสเตย์ตามภูมิภาค ดังตารางที่

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของโสมสแตย์ที่ไม่ผ่านการประเมินมาตรฐาน
โสมสแตย์ไทย ประจำปี 2561

โสมสแตย์		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	คะแนนเฉลี่ย	ลำดับที่
องค์ประกอบที่ 1 ที่พัก (10 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย	1.75	2.25	2.47	1.34	1.28	2.72	2.69	2.69	3.94	2.75	4.16	2.46	4.50	2.69	8
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	3.40	4.11	4.93	2.70	2.44	5.43	5.47	5.47	7.84	5.40	8.28	4.91	8.95	5.33	
องค์ประกอบที่ 2 อาหารและโภชนาการ (10 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย	2.34	1.25	2.72	1.72	1.25	2.88	1.78	1.78	4.36	2.28	3.44	2.39	4.31	2.50	6
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	4.75	2.56	5.50	3.40	2.42	5.93	3.40	3.40	8.78	4.68	7.00	4.86	8.63	5.02	
องค์ประกอบที่ 3 ความปลอดภัย (10 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย	2.06	0.61	2.50	0.75	1.50	2.25	2.11	2.11	3.61	1.00	3.38	2.00	4.00	2.14	2
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	4.13	1.22	5.00	1.50	3.00	4.50	4.22	4.22	7.22	2.00	6.75	4.00	8.00	4.29	
องค์ประกอบที่ 4 อัยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน (10 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย	3.06	1.67	2.38	1.50	2.50	2.38	2.89	2.89	4.17	1.19	3.81	2.14	4.06	2.66	7
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	6.13	3.33	4.75	3.00	5.00	4.75	5.78	5.78	8.33	2.38	7.63	4.29	8.13	5.33	
องค์ประกอบด้านที่ 5 รายการนำเที่ยว (10 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย	2.21	1.52	2.33	0.63	2.74	1.79	2.33	2.33	3.70	1.42	3.42	2.71	4.04	2.40	4
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	4.43	3.02	4.75	1.28	5.56	3.63	4.60	4.60	7.36	2.88	6.83	5.49	8.08	4.81	
องค์ประกอบที่ 6 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (10 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย	2.22	2.69	2.41	1.66	1.53	1.47	2.56	2.56	3.86	1.66	3.16	2.50	4.09	2.49	5
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	4.33	5.64	4.80	3.23	3.27	2.85	4.96	4.96	7.73	3.00	6.30	5.03	8.18	4.94	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

โอมสเดย์		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	คะแนนเฉลี่ย	ลำดับที่*
องค์ประกอบที่ 7 วัฒนธรรม (10 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย	4.00	2.72	3.06	0.94	1.67	1.75	3.00	3.00	4.11	2.63	3.69	2.71	4.25	2.89	10
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	8.00	5.44	6.13	1.88	3.33	3.50	6.00	6.00	8.22	5.25	7.38	5.43	8.50	5.77	
องค์ประกอบที่ 8 การสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ (5 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย	4.06	1.94	2.44	0.06	3.72	1.31	2.67	2.67	4.11	2.63	3.25	2.79	3.75	2.72	9
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	4.03	1.93	2.43	0.08	3.71	1.28	2.69	2.69	4.09	2.55	3.25	2.77	3.75	2.71	
องค์ประกอบที่ 9 การบริหารของกลุ่มโอมสเดย์ (20 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย	1.81	1.46	2.13	0.85	1.09	1.21	2.04	2.04	3.61	0.85	3.13	2.19	3.83	2.02	1
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	7.53	5.11	8.58	3.63	4.27	5.05	8.24	8.24	14.51	3.55	1.88	8.77	15.25	7.28	
องค์ประกอบที่ 10 การประชาสัมพันธ์ (5 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย	2.44	1.33	2.44	0.50	1.94	1.94	2.00	2.00	4.06	2.38	2.88	2.71	4.19	2.37	3
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	2.45	1.31	2.45	0.40	1.96	2.00	1.87	1.87	4.04	2.48	2.93	2.71	4.20	2.36	

* จัดเรียงลำดับโดยคะแนนค่าเฉลี่ยจากน้อยไปมาก

จากตารางที่ 3 พบว่าโอมสเดย์ที่ไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานโอมสเดย์ไทย 10 องค์ประกอบ มีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่แตกต่างกันในแต่ละองค์ประกอบทำให้ยากต่อการพิจารณาความจำเป็น ต้องแก้ไขเร่งด่วน ผู้วิจัยจึงพิจารณาใช้คะแนนเฉลี่ยมาจัดเรียงลำดับในการเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหา ตามเกณฑ์มาตรฐานโอมสเดย์ไทย โดยการบริหารของกลุ่มโอมสเดย์มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คิดเป็น 2.02 คะแนน รองลงมา คือ ความปลอดภัย มีคะแนนเฉลี่ย 2.14 การประชาสัมพันธ์ รายการนำเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาหารและโภชนาการ อัยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้าน และสมาชิกในครัวเรือน ที่พัก การสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ และวัฒนธรรม โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.37, 2.40, 2.49, 2.50, 2.66, 2.69, 2.72 และ 2.89 ตามลำดับ จากการศึกษาผลการตรวจ ประเมินโอมสเดย์ทั้ง 13 แห่ง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 จากคะแนนเต็ม 5 คิดเป็นค่าเฉลี่ยถ่วง น้ำหนักเท่ากับ 49.76 จากคะแนนเต็ม 100

ส่วนที่ 2 การสร้างแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาโอมสเดย์ที่ไม่ผ่านการตรวจประเมิน

การสร้างแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาโอมสเดย์ที่ไม่ผ่านการตรวจประเมิน นักวิจัย ได้รวบรวมจากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานโอมสเดย์ไทย รวมทั้งผลสรุป จากการประชุมของคณะกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานโอมสเดย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ครั้งที่ 2/2561 ซึ่งมีแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาสำหรับโอมสเดย์ทั้ง 13 แห่งที่ไม่ผ่านการตรวจ

ประเมินส่วนใหญ่มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปในทางเดียวกัน โดยมาตรฐานโฮมสเตย์ของทั้ง 13 แห่งมีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุด 5 องค์กรประกอบ โดยเรียงจากคะแนนน้อยสุดตามลำดับ ดังนี้ องค์กรประกอบที่ 9 การบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ องค์กรประกอบที่ 3 ความปลอดภัย องค์กรประกอบที่ 10 การประชาสัมพันธ์ องค์กรประกอบที่ 5 รายการนำเที่ยว และ องค์กรประกอบที่ 6 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนอกจากนี้การประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยได้ให้ความสำคัญองค์ประกอบด้านที่พักเป็นสำคัญ ซึ่งปรากฏอยู่ในองค์ประกอบที่ 1 ที่พัก ดังนั้นนักวิจัยจึงนำเสนอแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาโฮมสเตย์ที่ไม่ผ่านการตรวจประเมินใน 6 องค์กรประกอบ เพื่อให้ชุมชนโฮมสเตย์พัฒนาปรับปรุงในการสร้างความพึงพอใจให้นักท่องเที่ยวและส่งผลต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวซ้ำ หรือบอกต่อ และกลายเป็นความจงรักภักดีในที่สุด ดังนี้

องค์กรประกอบที่ 9 การบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ (1) โฮมสเตย์ควรกำหนดรูปแบบและโครงสร้างการบริหารจัดการโฮมสเตย์ที่ชัดเจน โดยต้องดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการชุมชน ไม่ใช่บริหารเพียงแค่ผู้นำชุมชนเพียงผู้เดียว และสร้างองค์ความรู้ด้านการบริหารความเข้าใจระเบียบและคุณสมบัติเบื้องต้นในการดำเนินการโฮมสเตย์ และ (2) การบริหารงบประมาณ ควรดำเนินการผ่านคณะกรรมการ ซึ่งต้องกำหนดรายรับ-รายจ่าย และการปันผลที่เป็นธรรม เช่น รายได้ฐานการเรียนรู้หรือกิจกรรมการนำเที่ยว ที่ต้องมีเอกสาร และหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

องค์กรประกอบที่ 3 ความปลอดภัย ควรกำหนดกฎและกติกาของผู้เข้าพัก รวมถึงเบอร์โทรศัพท์ฉุกเฉิน ได้แก่ สถานีตำรวจ โรงพยาบาล สถานีอนามัย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อพพร.) กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น โดยติดไว้ให้ผู้เข้าพักเห็นอย่างชัดเจน

องค์กรประกอบที่ 10 การประชาสัมพันธ์ โฮมสเตย์ควรจัดทำเอกสารเผยแพร่ในรูปแบบที่เหมาะสม ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ทั้งออนไลน์หรือออฟไลน์ ซึ่งต้องทำความเข้าใจกับประชาชนภายในชุมชนให้ชัดเจน

องค์กรประกอบที่ 5 รายการนำเที่ยว โฮมสเตย์ควรจัดทำเอกสารรายการนำเที่ยว และเส้นทางการท่องเที่ยว โดยสร้างสรรค์กิจกรรมที่ผสมผสานเอกลักษณ์ของชุมชน เช่น การแต่งกาย การประกอบอาชีพ ศิลปวัฒนธรรม ภาษา ความเชื่อ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

องค์กรประกอบที่ 6 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โฮมสเตย์ควรดูแลมีมาตรการจัดการสิ่งปฏิกูลทั้งจากภายในชุมชน และนักท่องเที่ยว ได้แก่ การคัดแยกขยะ, การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ชุมชนและนักท่องเที่ยวเกิดการตระหนักและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม, นำทฤษฎี 3R (Reduce, Reuse, Recycle) มาประยุกต์ใช้ ที่สำคัญโฮมสเตย์มีรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

องค์กรประกอบที่ 1 ที่พัก แบ่งออกเป็น 5 ประเด็น ได้แก่ (1) บ้านโฮมสเตย์ควรดูแลความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยทั้งภายในและภายนอกบ้าน รมัฒณะวังพื้นต่างระดับ และการปรับปรุงต่อเติม ซึ่งอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุ รวมทั้งควรติดตั้งไฟส่องสว่างตามทางเดินเพื่อความปลอดภัย นอกจากนี้บ้านบางหลังมีผู้สูงอายุ เด็กเล็ก และสัตว์เลี้ยง ควรมีการจัดการเรื่องความเป็นส่วนตัวให้กับผู้เข้าพักเป็นสำคัญ (2) ห้องนอน ควรเช็คคราบฝุ่นละออง ดูแลเครื่องนอนให้ถูกสุขลักษณะ ไม่มีคราบสกปรก และกลิ่นอับที่ไม่พึงประสงค์ (3) ห้องครัว ควรปรับดูแล

ความสะดวก การจัดเก็บสิ่งของ ภาชนะในครัวให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และถึงขณะต้องมีฝาปิดมิดชิด (4) ห้องน้ำ ควรรักษาความสะดวก การจัดเก็บสิ่งของในห้องน้ำให้เรียบร้อย มีระบบระบายน้ำทิ้งที่เหมาะสม และแยกการใช้ชั้นร่วมกันระหว่างชั้นอาบน้ำและชั้นสุขา และ (5) ยาสามัญประจำบ้าน ควรจัดหาอุปกรณ์ใส่ที่แยกกระหว่างยาของเจ้าของบ้าน และผู้เข้าพัก รวมทั้งตรวจสอบวันหมดอายุ และแยกประเภทของยาที่ใช้ภายในและภายนอก

อภิปรายผล

การวิเคราะห์ผลการตรวจประเมินโฮมสเตย์ที่ไม่ผ่านการตรวจประเมินเพื่อสร้างแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาโฮมสเตย์ตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ประจำปี 2561 พบว่ามีโฮมสเตย์ที่ขอเข้ารับการตรวจประเมินจำนวน 78 แห่ง ผลการตรวจประเมิน พบว่า มีโฮมสเตย์ที่ไม่ผ่านการตรวจประเมิน จำนวน 13 แห่ง ตั้งอยู่ภาคเหนือ 2 แห่ง ภาคใต้ 2 แห่ง ภาคตะวันออก 1 แห่ง ภาคตะวันตก 1 แห่ง ภาคกลาง 2 แห่ง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 แห่ง

โฮมสเตย์ที่ไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย 10 องค์กรประกอบ มีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่แตกต่างกัน โดยองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบด้านที่คณะกรรมการต้องการให้โฮมสเตย์ปรับปรุง ประกอบด้วย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รายการนำเที่ยว การประชาสัมพันธ์ความปลอดภัย และการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชาสัมพันธ์ทั้งภายนอกชุมชน และภายในชุมชน สอดคล้องกับ Taweephol (2019) ที่นำเสนอแนวทางการจัดการอัตลักษณ์โฮมสเตย์ไทย กรณีศึกษาจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โฮมสเตย์ ต้องมีการกำหนดตลาดเป้าหมายและการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้มีอาชีพและรายได้ ส่งผลให้เกิดการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมแก่ชุมชน และการเผยแพร่วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งสอดคล้องกับ Nguyen & Vo (2018) ที่ให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยทั้งภายในบ้านพัก และในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่โฮมสเตย์ควรให้ความสำคัญ แก่นักท่องเที่ยวเป็นอันดับแรก

นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ผลการตรวจประเมินโฮมสเตย์ที่ไม่ผ่านการตรวจประเมินเพื่อสร้างแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาโฮมสเตย์ตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ยังสอดคล้องกับ Mamak (2011) ที่เสนอว่ารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อสร้างศักยภาพโฮมสเตย์ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โฮมสเตย์ประสบความสำเร็จ โดยต้องพัฒนารายการนำเที่ยว และส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพโฮมสเตย์ ที่มีมาตรฐาน และสอดคล้องกับ Ismail, Aminuddin, & Mustafa (2015) ที่นำเสนอกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ผลิตเพลินในราคาถูก และสอดคล้องกับสถาบันยกรรมในชุมชนโดยรอบ ที่สำคัญต้องมีการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กรมการท่องเที่ยวควรจัดการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับโฮมสเตย์ก่อนสมัครขอเข้ารับการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ด้านความรู้ความเข้าใจรายละเอียดขององค์ประกอบ

มาตรฐานโฮมสเตย์ทั้ง 10 องค์ประกอบ และเน้นย้ำความสำคัญใน 6 องค์ประกอบสำคัญที่เป็นสาเหตุ ทำให้โฮมสเตย์ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

1.2 ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด (ทกจ.) ควรเป็นหน่วยงานที่ให้คำแนะนำกับชุมชนที่ต้องการเข้ารับการประเมิน ให้คำปรึกษาในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานการประเมินประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ เพื่อลดความผิดพลาดของข้อมูล ที่ส่งผลทำให้ผลการประเมินต่ำกว่ามาตรฐาน และไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโฮมสเตย์ที่มีผลคะแนนประเมินสูง เพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และพัฒนาต่อยอดให้เข้าสู่การขอรับการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ระดับอาเซียน

2.2 ควรมีการเปรียบเทียบผลการประเมินตามรอบประเมิน 3 ปี และแยกตามภูมิภาคหรือจังหวัดเพื่อสะท้อนให้ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด (ทกจ.) สามารถลงพื้นที่และให้คำปรึกษากับชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยงานจ้างที่ปรึกษา “โครงการส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพมาตรฐานคุณภาพสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว และมาตรฐานการท่องเที่ยวอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561” กิจกรรมที่ 5 ดำเนินการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย โดยงานวิจัยนี้ได้รับความอนุเคราะห์ทุนสนับสนุนการวิจัยจากกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะกรรมการส่วนกลาง คณะกรรมการประจำจังหวัด และนักวิจัยทุกท่านที่ได้สละเวลาในการให้ ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านสำหรับคำแนะนำ และคำชี้แจงต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบพระคุณอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้

References

- Academic Service Center, Burapha University. (2018). **Final Report of Assessment and Evaluation in Thailand Homestay Standard fiscal year 2018**. Chonburi: Burapha University.
- Ahmed, J. U. (2010). Documentary research method: new dimensions. **Indus Journal of Management & Social Science**, 4(1), 1-14.
- Buaraphan, K. (2011). **Qualitative research**. (2nd Editions). Bangkok: Comma Design & Print.
- Doktaisong, B. & Chankhexlar, P. (2016). k̄nkamnot nayōbāi thurakit hōmsate khōng Thai [Thai Home-Stay Business Policy Formulation]. **Political Science Review, Kasertsart University**, 3(1), 78-94.

- Ismail, M., Aminuddin, M. & Mustafa, N. (2015). Community-based homestay service quality, visitor satisfaction, and behavioral intention. **AMER International Conference on Quality of Life, Jakarta, Indonesia, 25-27 April 2015, 1-9.**
- Mamak, S. (2011). Business Administration Form for Creating Homestay Potential: Case Study: Baan A-Li Homestay, Samrongthap, Surin. **TAT Review, 4, 22-27.**
- Ministry of Sport and Tourism. (2015). **Thailand Homestay Standard.** Bangkok: Chulalongkorn University.
- Nguyen, T. V. & Vo, K. N. (2018). Designing a Homestay Tourism Model in Tien Giang Tourist Destinations. **Data Science and Pattern Recognition Ubiquitous International, 2(1), 1-14.**
- Takarn, T., Chatrungrueng, B., Somhom, S. & Tantraporn, N. (2016). kānphatthanā bāep pramcēn mātrathān hōmsatē Thai samrap kānphatthanā rabop kānhai kham nāenam nai kān khao rap kān trūat pramcēn phūā haidai kān raprōng mātrathān hōmsatē Thai [The development Thai Homestay Standard Evaluation Form for Developing a Guidance System for Auditing for Accreditation of Thai Homestay Program]. **The 3rd National Conference at Kamphaeng Phet Rajabhat University, 127-140.**
- Taweephol, R. (2019). nāothāng kānchatkān 'attalak hōmsatē Thai kōranī suksā čhangwat phet burī læ čhangwat prachūāp khīrī khan [Thai Homestay on Identity Management: A Case Study of Phetchaburi Province and Prachuapkhirikhan Province]. **Research and Development Journal, Loei Rajabhat University. 14(48), 22-33.**